

Sygn. akt I Ca 200/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Iwona Podwójniak

SSR del. Robert Pabin

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. H. (1)

przeciwko A. H. (1), M. H. i A. H. (2)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 27 stycznia 2017 roku, sygnatura akt I C 846/16

1. oddała apelację;
2. zasądza od powoda R. H. (1) solidarnie na rzecz A. H. (1), M. H. i A. H. (2) kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
3. przyznaje adwokat E. P. zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 1476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych brutto, którą wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sieradzu.

Sygn. akt I Ca 200/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 stycznia 2017 roku wydanym w sprawie IC 846/16 Sąd Rejonowy w Sieradzu w punkcie 1 oddalił powództwo o zapłatę R. H. (1) przeciwko A. H. (1), M. H. i A. H. (2). W punkcie 2 orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, zaś w pkt 3 zwolnił go z obowiązku zapłaty kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach faktycznych i dowodach, które Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za własne, a których istotne elementy przedstawiają się następująco:

Pozwem złożonym przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu R. H. (1) zażądał zasądzenia od pozwanych A. H. (1) i A. H. (2) solidarnie na jego rzecz kwoty 22.998,94 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 sierpnia 2013r. do dnia zapłaty oraz takiej samej kwoty w zakresie należności głównej i odsetek solidarnie od M. H. i A. H. (2). Powód zażądał nadto zwrotu kosztów procesu oraz kosztów pomocy prawnej ustanowionej z urzędu według norm przepisanych. Pozwana A. H. (2) to była żona powoda. W czasie trwania wspólności ustawowej nabyła nieodpłatnie akcje pracownicze (...) S.A. w łącznej ilości 2.200 sztuk. Na dzień 14 maja 2008r małżonkowie posiadali 1600 sztuk. Ustalili wówczas, że mają one stanowić zabezpieczenie na przyszłość dla ich córek A. i M. a co za tym idzie nie będą przeznaczane na codzienną konsumpcję. Umowami darowizny z dnia 28 lipca 2008r. A. H. (1) darowała córkom po 600 akcji. Wartość każdej z darowizn wyniosła 30.000 zł. Nieco wcześniej bo w kwietniu 2008r. kobieta zbyła 400 akcji a uzyskane środki przelała na rachunek bankowy jednej z córek. Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2008r. w sprawie III Rc 130/18 Sąd Rejonowy w Sieradzu ustanowił pomiędzy A. H. (2) a R. H. (1), rozdzielność majątkową. Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2009r. w sprawie III Rc 83/09 Sąd Rejonowy w Sieradzu zasądził od powoda na rzecz każdą z małoletnich córek po 400 zł alimentów miesięcznych, płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca. W toku postępowania, powód argumentował że posiada wspólnie z żoną akcje (...) S.A. z których korzysta tylko żona, a jego wolą jest by jego udziały traktowała jako alimenty. Postanowieniem z 13 marca 2013r Sąd Rejonowy w Sieradzu dokonał podziału majątku wspólnego stron, zasądając od A. H. (2) na rzecz R. H. (1) dopłatę w wysokości 45.997,88zł. W dniu (...) córki powoda reprezentowane przez matkę wszczęły przeciwko ojcu egzekucję zaległych alimentów, kierując ją do wierzytelności R. H. o dopłatę od żony, oraz innych ruchomości i praw majątkowych. Egzekucja prowadzona przez A. J. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sieradzu w sprawie Kmp 26/12 zakończyła się wyegzekwowaniem od powoda łącznej kwoty 46.897,88 zł z czego 40.548,46 zł przekazano wierzycielkom.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że żądanie R. H. zasądzenia od żony i córek zwrotu równowartości kwoty wyegzekwowanej od niego w toku postępowania egzekucyjnego z wierzytelności jaka przysługiwała mu względem A. H. (2) (45.997,98 zł) nie znajduje żadnych podstaw prawnych. W ocenie Sądu Rejonowego nie sposób zaakceptować koncepcji powoda o możliwości zwolnienia się z obowiązku alimentacyjnego, poprzez wydanie dyspozycji A. H. (2) by przypadającą na niego część akcji (...) S.A. spieniężyć a uzyskaną kwotę przeznaczyć na alimenty, co czyniłoby egzekucję alimentów bezpodstawną i stanowiącą źródło nienależnego świadczenia. Zdaniem Sądu Rejonowego powód nie udowodnił tego by przed wszczęciem egzekucji zasądzone alimenty uiścił w całości lub w części. Z tych względów ich egzekucja była usprawiedliwiona a uzyskane w jej toku świadczenia w tym z kwota 45.997,88zł z wierzytelności przysługującej wobec A. H. (2), nie były świadczeniami nienależnym (art. 410 K.c.). Roszczeń powoda kierowanych do żony nie sposób oceniać w świetle art. 471 K.c. albowiem z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że pomiędzy w/w osobami nie doszło do zawarcia jakiegokolwiek umowy.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął zgodnie z dyspozycją art. 102 K.p.c., nie obciążając strony przegranej kosztami procesu.

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego apelacją zaskarżył pełnomocnik pozwanego zarzucając mu:

1/ naruszenie przepisów postępowania, które miały wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego i wyprowadzenie nielogicznych wniosków skutkujących uznaniem, że powód nie realizował obowiązku alimentacyjnego wobec córek oraz, że nie musiały one liczyć się z obowiązkiem zwrotu wyegzekwowanych kwot, podczas gdy materiał dowodowy wskazuje na to, że powód spełniał orzeczony obowiązek alimentacyjny i wszczęcie wobec niego egzekucji w dniu 27 lutego 2009r. było niezasadne oraz doprowadziło do podwójnego zaspokojenia się pozwanych;

2/ naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 471 K.c. w sytuacji gdy w przedmiotowej sprawie zasadnym było zastosowanie art. 415 K.c. i przyjęcie że pozwane umyślnie wyrządziły powodowi szkodę poprzez wszczęcie postępowania egzekucyjnego;

3/ naruszenie prawa materialnego poprzez zastosowanie art. 5 K.c. w sytuacji gdy w okolicznościach sprawy zastosowanie tegoż przepisu do pozwanych nie znajduje podstaw prawnych i faktycznych.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty pełnomocnik powoda wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i obciążenie pozwanych kosztami postępowania, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji,
- zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego z urzędu według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 21 czerwca 2017r. pełnomocnik pozwanych wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd pierwszej instancji poczynił bowiem w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne oraz dokonał właściwych rozważań prawnych, które Sąd odwoławczy przyjmuje je za własne i podziela wyprowadzone na ich podstawie wnioski.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutów apelacyjnych należy w pierwszej kolejności uznać za chybiony zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia tego przepisu wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Wyrażenie przez stronę odmiennego poglądu co do oceny poszczególnych dowodów jest prawem strony, jednakże możliwość przedstawienia innej wersji stanu faktycznego, nie świadczy jeszcze o nadużyciu swobodnej oceny dowodów. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. To, że dokonane przez Sąd ustalenia doprowadziły do wniosków innych niż proponowane przez skarżącego, nie jest zatem przesłanką wystarczającą do skutecznego wzruszenia orzeczenia. Podsumowując, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego zarówno z pod względem wiarygodności dowodów osobowych oraz dowodów z dokumentów.

Wbrew zarzutom apelującego Sąd Rejonowy dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie dopuścił się naruszenia art. 471 K.c., art. 415 K.c. oraz art. 5 K.c. Uzupełniając trafne w tej mierze wywody Sądu pierwszej instancji należy podkreślić, że kluczową dla sprawy kwestią pozostaje to, że w sprawie III Rc 83/09 Sąd Rejonowy w Sieradzu, dysponując wiedzą o sposobie w jaki R. H. zamierzał zadysponować przypadającą mu częścią akcji (...) S.A. ostatecznie zasądził od niego na rzecz obu córek alimenty w kwocie po 400 zł. Powstały w ten sposób tytuł egzekucyjny stanowił nowe i samoistne źródło zobowiązania pieniężnego powoda, które powinno zostać wykonane zgodnie z art. 353 § 1 kc w zw. z art. 354 § 1 kc. Jak wynika z powołanych przepisów zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia a dłużnik powinien świadczenie spełnić, zgodnie z treścią zobowiązania. Wynikające z wyroku zobowiązanie R. H. polegało na spełnieniu określonego w umowie pożyczki świadczenia pieniężnego. W braku odmiennej woli stron, jedynie uczynienie przez pozwanego zadość temu obowiązkowi, mogło być ocenione jako wykonanie zobowiązania. Co oczywiste w świetle art. 101 § 3 k.r.o. A. H. (2) nie mogła skutecznie, bez zgody Sądu Rodzinnego, zmienić treści zobowiązania i przyjąć od powoda w imieniu córek innego świadczenia w miejsce świadczenia pieniężnego lub też całkowicie bądź częściowo zwolnić go z obowiązku świadczenia. Na podkreślenie zasługuje przy tym fakt, że od 28 lipca 2008r. powód nie dysponował już akcjami (...) S.A. Tego bowiem dnia w wyniku ważnej i skutecznej darowizny dokonanej przez żonę, właścicielkami akcji stały się córki powoda. Ze względów opisanych powyżej, A. H. (2) nie mogła skutecznie, bez zgody Sądu Rodzinnego, zmienić treści przysługującej córkom wierzycielności i przekazać im od ojca tytułem alimentów - akcji (...) S.A. Na powodzie spoczywał obowiązek dostarczania córkom środków utrzymania a nie transferowania na ich rzecz składników majątku dorobkowego. Z powyższych względów działania pozwanych polegające na skierowaniu wyroku ze sprawy III Rc 83/09 do egzekucji komorniczej są zgodne z prawem i jako takie nie mogą rodzić odpowiedzialności w świetle art. 471K.c. bądź art. 415 K.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 Kpc uznając, że powód który przegrał spór wywołany wniesieniem środka odwoławczego zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu za II Instancję według norm przepisanych.